

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยวัณโรคปอด หน่วยงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

สุชาดา สวयพันธ์ , อุไรวรรณ วิสัยรัตน์ และคณะงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลปทุมราชวงศา

สุชาดา สวยพันธ์ ๐๘๖๒๐๑๙๗๙๓

บทคัดย่อ

บทนำและวัตถุประสงค์ วัณโรคปอดเป็นโรคติดต่อทางเดินหายใจมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันวัณโรคยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทยและทั่วโลก จึงได้รับความสนใจจากองค์การอนามัยโลก เนื่องจากมีอัตราการติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นและมีเชื้อที่ดื้อยามากขึ้น โรงพยาบาลปทุมราชวงศา เป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด ๓๐ เตียง จากสถิติข้อมูลการรายงานประจำหน่วยงานผู้ป่วยในปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยวัณโรคปอดเข้ารับการรักษา ๒๖ , ๓๑ , ๒๑ รายตามลำดับ คิดเป็น ๕๗ /แสนประชากร , ๖๙ /แสนประชากร , ๔๗ /แสนประชากรตามลำดับ ซึ่งผู้ป่วยวัณโรคปอดที่เข้ารับการรักษาในหน่วยงานผู้ป่วยในมีหลากหลายกลุ่มวัยและอาชีพ ปัญหาที่พบคือการไม่เข้าใจถึงการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคปอด ส่งผลต่อแผนการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดทำให้แผนการรักษาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยวัณโรคปอด หน่วยงานผู้ป่วยในโรงพยาบาลปทุมราชวงศา เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยวัณโรคปอดเป็นไปตามแนวปฏิบัติที่โรงพยาบาลปทุมราชวงศา กำหนดไว้ และประสิทธิผลของการพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยวัณโรคปอด หน่วยงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลปทุมราชวงศา

วิธีการศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยการเก็บข้อมูลผู้ป่วยวัณโรคปอดที่ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์ระหว่างเดือน ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวนทั้งหมด ๘ ราย กำหนดให้พยาบาลวิชาชีพประจำตึกผู้ป่วยในเป็นผู้ดำเนินการประสานงานและเก็บข้อมูลร่วมกับทีมป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ โดยการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลตนเองและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคปอด การวางแผนจำหน่ายโดยใช้หลัก D-METHOD ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมและการมาตรวจคัดกรองในผู้สัมผัสร่วมบ้าน จนได้รูปแบบการพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยวัณโรคปอด หน่วยงานผู้ป่วยในที่เป็นมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติเดียวกัน ประเมินประสิทธิผลจากประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยและญาติ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา จำนวน ร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า มีการพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลวางแผนการจำหน่ายผู้ป่วยวัณโรคปอด หน่วยงานผู้ป่วยใน ที่เป็นรูปแบบมากขึ้น มีการปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางเพื่อให้รับการแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน หลังการให้ความรู้เรื่องโรควัณโรคปอด การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่า พฤติกรรมหลังได้รับความรู้ สามารถปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อวัณโรคได้อย่างถูกต้อง จากเดิม ๗๙.๒๘ เพิ่มเป็นร้อยละ

ละ ๙๐.๙๕ รวมทั้งผู้สัมผัสร่วมบ้านให้ความสำคัญของการตรวจคัดกรองวัณโรคปอดมากขึ้นและได้รับความร่วมมือจากผู้ป่วยและญาติ คิดเป็นร้อยละ ๙๕ จากการถ่ายภาพรังสี CXR และร้อยละ ๘๐ จากการส่งเสมหะส่งตรวจ

สรุปและข้อเสนอแนะ การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลวางแผนการจำหน่ายผู้ป่วยวัณโรคปอดพบว่าผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ทำให้ผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จมีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยและญาติที่มารับบริการ และควรมีการขยายผลการพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลวางแผนการจำหน่ายผู้ป่วยในกลุ่มโรคอื่นๆ รวมทั้งการนำไปทดลองใช้ในโรงพยาบาลชุมชนแห่งอื่น

คำสำคัญ : แนวปฏิบัติ การวางแผนจำหน่าย ผู้ป่วยวัณโรคปอด